

-

POSTZEGELS SCHRIJVEN GESCHIEDENIS II

door J.W.A.M. Janssen

De Tweede Wereldoorlog

Deel 2: De Blitzkrieg.

Het is 1 September 1939 en de Duitse troepen vallen aan. Hun eerste doel is de vrije stad Danzig, die al weken lang bevolkt wordt door Duitsers uit Oost Pruisen en die al heel snel in Duitse handen valt. 'Danzig ist Deutsch' juicht een herdenkingszegel (1). Twaalf dagen later zijn alle zegels van Danzig voorzien van de overdruk 'Deutsches Reien' (2). De vrij stad is geruisloos ingelijfd bij het Duitse Rijk.

Afb 1

Afb

Afb 3

Dan gaat het snel. Op 6 september wordt Krakau bereikt en op 7 september wordt Warschau gebombardeerd. De in Spanje opgedane ervaring met de bombardementen op Madrid en Guernica komt nu goed van pas. Op 17 september is bijna heel West-Polen onder de voet gelopen en rukken de Russische troepen vanuit het oosten op, zodat de laatste dappere tegenstanders ten dode zijn opgeschreven. Polen als zelfstandige natie bestaat niet meer.

Het westen is Duits, het oosten Russisch terwijl het middendeel wordt omgedoopt tot 'General Gouvernement' onder heerschappij van Hans Frank. De Poolse postzegels worden binnen de kortste keren voorzien van het opschrift 'Deutsche Post Osten' of verdwenen helemaal en werden vervangen door zegels van het Duitse Rijk met eenzelfde opdruk (3). Erg pijnlijk voor de Polen was de overdruk van de zegels die waren uitgegeven bij gelegenheid van de twintigjarige onafhankelijkheid van het land (4). Al spoedig verdwenen die zegels echter weer en werden ze vervangen door nieuwe zegels met Duitse symbolen en de tekst 'Deutsches Reich General-Gouvernement'.

Afb 4

Afb 5

Nu Adolf Hitler Polen zo makkelijk in handen had gekregen - de door Engeland en Frankrijk gegarandeerde interventie ingeval van een Duitse aanval was niets anders dan een loze kreet gebleken; weliswaar verklaarden beide landen Duitsland de oorlog, maar verder gebeurde er niets - richtte hij zijn aandacht op het westen. Denemarken werd binnen één dag onder de voet gelopen, Noorwegen bood meer tegenstand dank zij de hulp van Engeland, maar kon het ook niet redden en was eind april volledig onder Duitse controle.

De volgende slachtoffers waren Nederland, België, Luxemburg en Frankrijk. Ondanks alle beloften van vrede en veiligheid (5) vielen de Duitse troepen 10 mei 1940 aan. De afloop is bekend. Frankrijk gaat ten onder, ondanks de hulp van Britse en Poolse troepen (6) en voor eind juni 1940 was heel West-Europa (met uitzondering van een klein deel van Frankrijk) in Duitse handen. Hiervan moest gewag worden gemaakt. De lokale zegels van Luxemburg (7) en Elzasz Lotharingen (8) werden voorzien van nieuwe opschriften en de Nederlandse vredesduif moest achter tralies (9).

Afb 6

Afb

Afb 8

Ondanks grote woorden dat Groot-Brittannië het volgende slachtoffer zou zijn, heeft de Führer het toch niet gewaagd het land, anders dan vanuit de lucht aan te vallen. Toch is een klein deel van het Britse imperium in Duitse handen geraakt. Op 1 juli 1940 vielen de eilanden Guernsey en Jersey voor de Duitse overmacht. Afgesneden van het moederland moesten de eilanden voorzien in hun eigen postzegelbehoefte: de plaatselijke drukkers maakten ze zelf (10).

Afb 9

Afb

Afb 11

10

De grote successen van de Wehrmacht in het Westen maakte grote indruk op de overige landen van Europa. Vooral Italië, dat zich lang afzijdig had gehouden, begon nu, vooral nu het geen grote risico's meer hoefde te lopen, belangstelling te tonen voor de oorlog. Toen het Franse leger de wapens had neergelegd, was Mussolini zo dapper om Zuid-Frankrijk binnen te vallen en deels te bezetten. Op 11 juni 1940 wordt het bondgenootschap met Duitsland bezegeld en ontstond "de as Berlijn-Rome". Italië was zeer verguld met deze verbintenis, getuige de diverse postzegels die daaraan werden gewijd (11). Al spoedig meldt ook Japan zich aan bij de coalitie en op 27 september 1940 wordt het 'Driemogendhedenpact' gesloten, waarbij de drie landen plechtig beloofden elkaar bijstand te verlenen indien nodig. Hoezeer met name Italië hierop een beroep moest doen bleek na de abominabele prestaties van het leger in Griekenland en

Noord-Afrika. Ook andere landen kozen de kant van Duitsland, zoals Roemenië (12), Hongarije (13) en Bulgarije (14).

Afb 12

Afb 13

Afb 14

13

Italië probeert Griekenland te onderwerpen, doch de Grieken zeggen 'nee' en slaan terug (15). De Italianen moeten het op alle fronten tegen de Grieken afleggen en roepen Duitsland te hulp. Maar Hitler heeft eerst een ander probleem op te lossen namelijk met Joegoslavië. Op 25 maart 1941 tekent dit land het 'Driemogendhedenpact', edoch, bij thuiskomst van de delegatie bleek de regering te zijn gevallen. De verantwoordelijke ministers worden gevangen gezet en de jonge koning Peter neemt de leiding van het land op zich.

Hitler is razend en besluit tot een oorlog zowel tegen Joegoslavië alsook tegen Griekenland. Op 6 april trekken Duitse troepen Joegoslavië binnen en tegelijkertijd wordt vanuit Bulgarije Griekenland aangevallen. Joegoslavië wordt weer opgedeeld in zijn oorspronkelijke delen: Kroatië (16), Servië, Montenegro en een aantal kleinere gebieden, die

tussen Duitsland en Italië en andere bondgenoten worden verdeeld. Hongarije bezette in het zuiden Bacsza en een deel van de Banaat (17) en Bulgarije kreeg voor bewezen diensten Macedonië toebedeeld (18). De laatste hindernis was Griekenland dat zo dapper tegen de Italianen had standgehouden maar tegen de Duitsers niet is opgewassen. 4 Mei 1941 moet ook Griekenland capituleren. 'De As is onoverwinnelijk' constateerde Hitler op die dag.

Afb 16

Afb

Afb 18

17

In mei 1941 is bijna heel Europa onder de voet gelopen. Hitler is oppermachtig en het vrije westen denkt dat zijn veroveringshonger nu wel gestild is. Niets is minder waar. Ondanks alle mooie woorden dat het bondgenootschap met Rusland onverbreekelijk is, is hij in stilte bezig met zijn volgende zet, de aanval op de Sovjet Unie. Lang zal dat niet meer duren...

Wordt vervolgd.

Bronvermelding: Postzegels schrijven geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog door G.J. Peelen, uitgegeven in 1948 door D.A. Daamen's uitgeversmaatschappij NV te 's-Gravenhage.